

Maasan Päivälehti

WASA DAILY

Wasa Dagblad

Photo Supplement

Turmiolan Tommy

Thomas i Brännby

The Disastrous Tommy

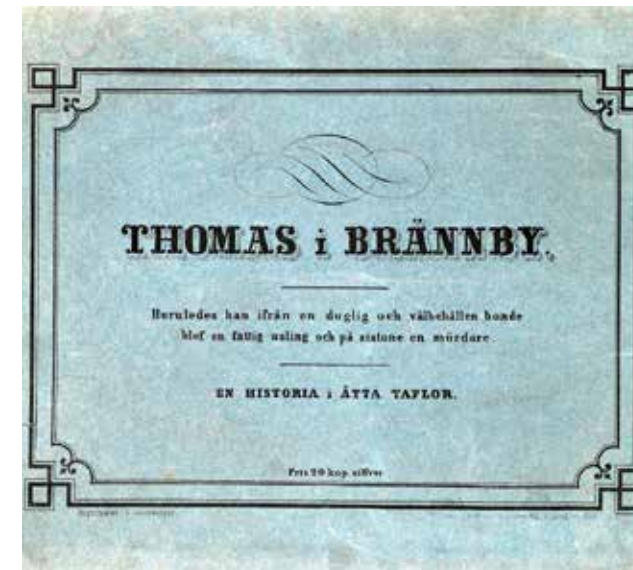

Alexandra Frosterus-Sältin (1837-1916)

Thomas i Brännby

”Huruledes han ifrån en duglig och wälbehållen bonde blef en fattig usling och på sistone en mördare. En historia i 8 taflor.”

”Thomas i Brännby” (på finska det mera kända namnet ”**Turmiolan Tommin elämäkerta**”) utgavs år 1858 av Suomen Raittiusseura (Finlands nykterhetsförening). Publikationen innehöll 8 lithograferade planscher, väldigt högklassiga med tanke på den dåtida tekniken. ; Upplagan på finska var 5,000 exemplar, och boken kostade då 20 kopek. Bildserien visar en bränvinsupares levnad i en serie av 8 bilder. Teckningarna gjordes av ”mademoiselle” (den titel som Helsingfors Dagblad använde) **Alexandra Frosterus-Sältin (1837-1916)**, den mest kända Vasakonstnären någonsin), under hofvmålaren Ekmans inseende. Man kan säga att Thomas eller Turmiolan Tommi var de första seriefiguerna i landet.

Företaget att publicera ett bildverk som detta var utan all jämförelse det största och kostsammaste som föreningen någonsin gjort. Publikationen kostade 750 rubel att göra - men om man fick alla sålda då blev det faktiskt en liten vinst.

I medlet på 1800-talet var dryckenskap ett stort problem i Finland. Många arbetsdagar gick förlorade, spannmål som skulle ha behövts för att stilla människors hunger användes till brännande av starka drycker - och i ”rusets vansinne” gjordes många svåra brott, inklusive dråp.

Så här skrev en insändarskribent i Vasabladet i augusti 1861:

”I härvarande hofrätt hafwa under nu förflutna

halfwa är tjugu (säger 20) personer blifwit fällda för dråp, nästan alla begångna under rusets wansinne och föranledda af de obetydligaste småsaker. Männe icke en berättelse af dessa sorgliga händelser, timade i eget land, skulle, om den författad med ledning af rättegångshandlingarne spriddes i talrika exemplar till allmogen, verka wida mer afskräckande än alla nykterhetspredikningar?” — En så beskaffad berättelse wore ur flera skäl behöflig. Allmogen hyser i allmänhet en särdeles afsky för allt hwad som är „diktadt”, emedan de anse en dikt, den må i öfrigt innehålla hwilka allmänna sanningar som helst, såsom obetydlig.

Ins. känner flera exempel

THOMAS I BRÄNNBY. N: 1.

Thomas har allting fullt upp och arbetar för sin hustru och sina barn.

Onnellinen kotoelämä

Happy home life

på personer ibland allmog, hwilka med djup rörelse betraktade de för par år sedan utkomna taflor af „Thomas i Brännby” och hans olyckliga ändalykt, och hwilka dock sednare förklarade alltsammans för skräp och osanning, emedan de kommit underfund med att någon historisk Thomas i Brännby aldrig funnits till.

Denna erfarenhet torde ej böra lemnas utan uppmärksamhet när det är fråga om nykterhetsskrifter. Och då vårt land icke saknar exempel i hundradetal på dryckenskapens rysliga följder, så borde man ej vara nödsakad att hålla sig inom diktens område, utan anser ins., i likhet med Wasabladet, att „en berättelse, grundad på rättegångshandlingar, torde verka wida mer afskräckande än alla nykterhetspredikningar.” Våra hofrätts- och häradsrättsarkiver erbjuda i sådant afseende rika materialier. Insändaren, som några är biträdt wid tingsskrifning uti en domsaga i Österbotten, hwilka måhända företter de rikaste exempel på brott påminner sig ännu med rysning de bedröfliga taflor af djurisk råhet och

grymhet hwilka domböckerna hade att framwisa. Ibland andra kuriositeter, som insändaren antecknade sig till minnes, må nämnas en 20:årig ynglings „meritförteckning”, hwilken i detta afseende förtjenar uppmärksamhet:

Denne yngling blef inom sex års tid bötfälld för fyra resor fylleri, deraf twenne i folksamling, för fem blodår (wid 3:ne särskilda tillfällen), knifs blottande och bärande, husbondes misshandling, fönsters sönderande och bruten hemfrid. Ibland andra straff fälldes han inom fyra månaders tid (urtima ting den 21 Juli 1852 och höstetinget samma år) twenne särskilda gånger till fyratio par spö, hwarutom kan anmärkas att han wid alla dessa tillfällen war uti rusigt tillstånd (d. w. s. han bötfälldes för ofwanuppräknade brott wid fyra särskilda ting och således hwarje gång också för fylleri).

Då man nu besinnar att alla dessa brott woro af den beskaffenhet att de föga nog blifwit föröfwade, om den olyckliga warelsern befunnit sig uti nyktert tillstånd, så kunna de alla, utan fara för mistag,

skrifwas på rusdyckernas digra meritlista. Dock — huru rika materialier än rättegångshandlingarne i detta afseende erbjuda, torde de dock i ett afseende vara ofullständiga för det afsedda ändamålet. Rättegångshandlingarne utreda wäl huru och under hwilka omständigheter brottet blifwit begånget; men man saknar derstädes redogörelse för huru brottslingen, under rusdryckers inflytande, blifwit förd steg för steg på lastens bana. Derföre borde den, som åtog sig redaktionen af en såbeskaffad skrift, genom presterskapet och andra å brottslingens hemort bosatta aktade personer, söka inhemta så fullständiga uppgifter i detta afseende som möjligt. Man skulle då förwånas öfwer huru många hederliga personer börjat såsom måttlighetssupare och slutat såsom fyllbultar och — mördare. A. S-g.”

Thomas ochb Turmiolan Tommi fick en stor betydelse för nykterhetsrörelsen i Finland - för årtionden framåt - och var säkert en bidragande orsak till förbudslagen som stiftades 6 årtionden senare.

Thomas kommer första gången till krogen, och de lustiga bröderna vilja "göra folk af honom".

Tommi menee ensikerran juomatupaan, jossa hänelle sanovat: Jopa Tomminkin kerran näkee ihmisten seurassa!

Tommy goes to the pub for the first time, where they tell him: You'll even see Tommy in the company of people once in a while!

Thomas kommer hem från marknaden och hojtar i dörren: "hej, pojkar, satan anamma!"

Tommi tulee markkinoilta ja kiljaisee ovella: Tulkoon vaikka hiisi, tämä mies ei pelkää!

Tommy comes from the market and screams at the door: Come on, this man is not afraid!

Thomas kommer på slarf och pantfogden utmäter hans egendom.

Tommi velkaantuu ja ulosottomies takavarikoi hänen omaisuutensa

Tommy becomes in debt and the bailiff seizes his property

"Om inte krögarmor ger brännvin på råkaing, så lemna bibeln i pant."

Muistatko nyt! Jos ei muori anna velaksi, jätä kirja pantiksi!

Do you remember now! If the grandma doesn't lend, leave the book as a pledge!

"Will du ge hit sista tjugukoopen. Jag vill ha brännvin!"

Etkö sinä sen riivattu anna niitä kymmentä kopeekkaa?

Don't you devil give ten kopecks?

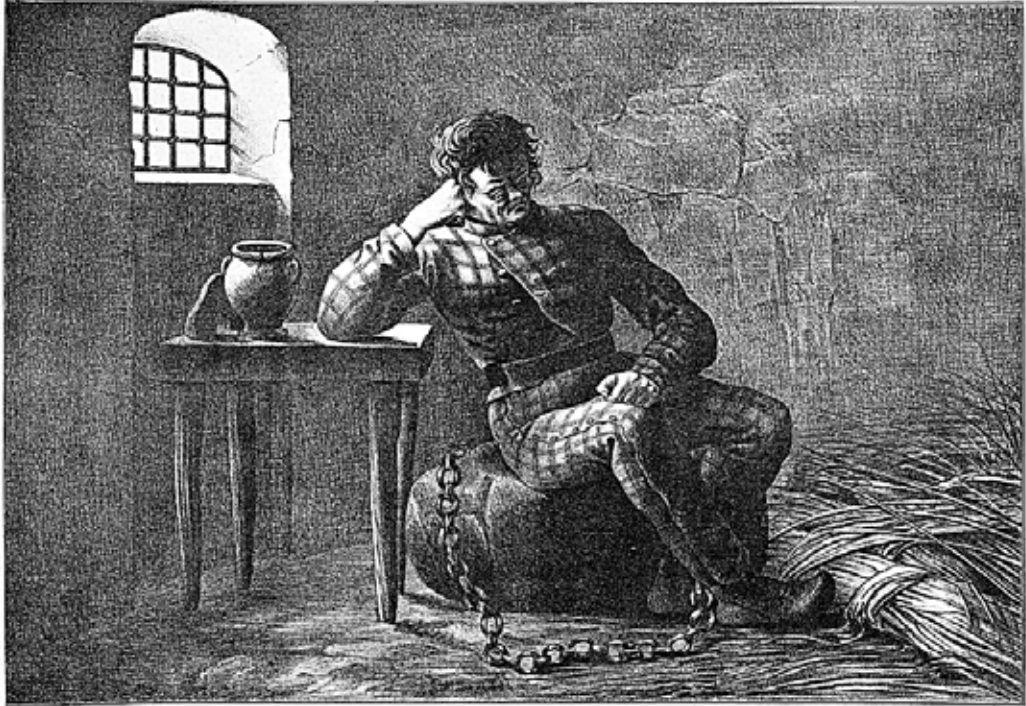

"Stig upp, mor, stig upp, jag är så hungrig! Nu hålla de fast far, att han inte mera får slå dig!"

Nouse ylös, äiti nouse! Minulla on nälkä, vieraat pitelevät isää, ei se sinua enää lyö.

Get up, mom get up! I'm hungry, strangers are holding dad, he won't hit you anymore.

THOMAS i BRÄNNBY. N° 8.

Se icke till vinet, att det så dägeligt är och går lätteliga in; men på
sistone biter det som en orm och slinger som en huggorm.

Illustr. och tryck hos F. Liewendts, Edsbergstr.

Jo teki tekonsa viina. Otti mielen miehen päästä. Raudat
jalkahan rakenti.

The booze has already done its job. It blew the man's mind.
It built an iron leg.